

[Bækgaard.]

synes, lovforslaget er for teoretisk til, at det kan danne grundlag for en saglig drøftelse af uddannelsen. Jeg er bange for, at det let kan gå med praktikken i forhold til teorien, sådan som det f. eks. kan ske efter § 9, stk. 3, som siger, at studerende, der skønnes ikke at kunne få tilstrækkeligt udbytte af undervisningen i legemsøvelser, kan fritages herfor. Det kan let blive en ventil til, at for mange elever ikke ønsker at røre sig mere end højst nødvendigt. Noget i samme retning kan gøre sig gældende med hensyn til praktikken: det kan være rarere at blive på seminariet i undervisningstiden, både for lærere og elever, men det tror jeg vil hævne sig slemt, når den dag kommer, da de nye lærere står og skal gøre det praktiske arbejde. En lærers opgave er jo langtfra ene at lære eleverne teori; det er vel endnu mere at lære eleverne tilpasningsevne og respekt over for deres medmennesker, så de går ind under det ansvar, som et demokratisk samfund nu engang bygger på.

Ligesom andre ærede ordførere vil jeg gerne slutte med på mit partis vegne at sige, at vi gerne vil drøfte uddannelsesproblemerne, således at vi måske ad åre kan finde frem til, skal vi sige en ajourføring af den nugældende læreruddannelseslov.

Westerby: Da det ærede medlem hr. Diderichsen er forhindret i at være til stede i dag, skal jeg på hans vegne udtale følgende, idet det ærede medlem, når lovforslaget genfremsættes i næste folketings-samling, vil give en udførlig redegørelse for sit syn på det.

Det, der er hovedspørgsmålet, er, om lovforslaget i og for sig er radikalt nok. Som bekendt forsøger det at forene to hinanden modstående tendenser; den ene er kravet om en enhedsuddannelse for alle folkeskolens lærere, og den anden er kravet om en udvidet adgang til specialisering. Man vil på en vis måde både blæse og have mel i munden. Specialisering er påtrængende nødvendig på grund af det vidtstrakte felt, som nu er lagt ind under folkeskolens område. Det drejer sig jo om undervisning fra 1. til 10. klasse, i realafdelingens 3 klasser plus i ungdoms- og aftenskolerne, og derfor må uddannelsen til lærer tage sigte på hele

dette område. Jeg ser ikke rettere, end at specialiseringskravet må have fortrinset fremfor kravet om enhedsuddannelse. Vil man, således som lovforslaget forsøger på det, prøve begge dele, bliver følgen meget nemt, at begge målene forpasses, så de lærerstuderende hverken får tid eller ro til at tilegne sig de almene eller de specielle fag. Tilmed sker der det, at betænkningens ord om nye arbejdsformer og om selvstændigt arbejde o. s. v. beklageligvis ikke kan blive andet end smukke talemåder. Det truer med at ødelægge lovforslagets mange gode hensigter og ideer, og derfor er dets fastholden ved enhedsuddannelse en fare; denne tendens til en enhedsuddannelse vil jo efter lovforslaget blive forceret endnu stærkere frem end efter den nugældende lov. Man må derfor undrende spørge: hvad er det, der gør, at dette synspunkt forfægtes så energisk, når dog hele uddannelsessituationen skrider efter specialisering og differentiering i overensstemmelse med de talrige og højst forskelligartede opgaver, den uddannede lærer stilles over for i vort samfund? Det bør derfor nøje overvejes, om man ikke bør radikaliserer denne lovgivning i retning af at indføre en stærkt specialiseret og differentieret uddannelse, således som det f. eks. i en mindretalsudtalelse i betænkningen er blevet sagt af seminarieforsøger Paaskesen.

Fra et andet synspunkt set dukker det samme spørgsmål op igen. Lærermangelen, som der endnu ikke kan ses nogen ende på, kræver, at alle egnede kan blive uddannet til lærere og altså få fri adgang til seminarierne. Forslaget drager for så vidt konsekvensen heraf ved at åbne adgang til seminarierne for andet end studenter, men vel at mærke således, at disse ifølge betænkningen ved optagelsesprøven skal have erhvervet sig kundskaber og færdigheder i et omfang, der gør det muligt for dem at blive undervist sammen med studenter. Dette er måske også rimeligt, når alle lærere skal kunne undervise i alle klasser, men her viser det sig igen, hvor hæmmende enhedssynspunktet er. Hvis man drog den naturlige konsekvens af de mange nye opgaver, lærerne står over for, og de mange forskelligartede kvalifikationer, som disse opgaver kræver, måtte man dog sige, at vi må have forskellige uddannelser til de for-